

Miljø- og
Fødevareministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

14. juni 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 880 (MOF alm. del) stillet 18. maj 2020 efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 880

” Vil ministeren kommentere henvendelsen af 17/5-20 fra Dansk Møllerforening, Historiske Huse og Kulturmiljøråd Fyn vedr. problematik omkring bevaring af vandmøller kontra gennemførelse af vandløbs-restaureringsprojekter, jf. MOF alm. del - bilag 498?”

Svar

I henvendelsen fra Dansk Møllerforening, Historiske Huse og Kulturmiljøråd Fyn udtrykkes bekymring for kulturhistoriske interesser ved gennemførelse af vandløbsrestaureringer. Der henvises bl.a. til vandrammedirektivet og muligheden for at udpege vandområder som stærkt modificerede, vandløbsloven og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 19. marts 2020 om Gundestrup Mølle og til vandløbsrestaureringer, som ikke er blevet gennemført på grund af økonomiske omkostninger. Konkret anmodes om, at en række vandløbsstrækninger udtages fra vandplanarbejdet af hensyn til vandmøller med kulturhistoriske interesser.

Jeg kan hertil oplyse, at vandrammedirektivets bestemmelse om, at vandområder kan udpeges som kunstige eller stærkt modificerede, hvis særlige betingelser er til stede, er implementeret ved § 9 i lov om vandplanlægning. Dertil kommer, at direktivet og loven giver et vist skøn ved fastlæggelsen af foranstaltninger, der skal sikre de mål, som gælder.

Dette medfører bl.a., at der som udgangspunkt kun stilles krav om foranstaltninger, som vil være forenelige med kulturhistoriske interesser, og i tilfælde hvor det er nødvendigt at gennemføre en restaurering til sikring af navnlig kontinuitet i vandløbssystemer, vil der som udgangspunkt kun skulle gennemføres restaureringsforanstaltninger, som ikke vil have betydelige negative indvirkninger på bl.a. kulturhistoriske interesser.

Dertil kommer, at alle vandløbsrestaureringer fastlagt ved vandplanlægningen gennemføres af kommunerne som vandløbsmyndighed efter vandløbsloven. Kommunerne har stor erfaring med forvaltning af vandløbsloven og afvejning af interesser, bl.a. miljømæssige og kulturhistoriske interesser, herunder vandløbslovens § 37, stk. 3, hvoraf følger, at der ikke kan gennemføres vandløbsrestaurering, hvis der derved tilsidesættes væsentlige kulturhistoriske interesser.

Om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fra marts 2019 i en klagesag over en kommunes afgørelse om ikke at gennemføre vandløbsrestaurering ved Hundstrup Å ved Gundestrup Mølle, kan det oplyses, at det fremgår af nævnets afgørelse, at nævnet fandt, at der ikke konkret var redegjort for, om vandløbsrestaureringen ville medføre tab af væsentlige kulturhistoriske interesser. Nævnet ophævede derfor afgørelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen. Kommunen vil

dermed kunne træffe en ny afgørelse med en tilstrækkelig redegørelse, hvis det fortsat er vurderingen, at gennemførelse af vandløbsrestaureringen vil tilsidesætte væsentlige kulturhistoriske interesser. Kommunen kan også kontakte Miljøstyrelsen, der kan vurdere, om behovet for vandløbsrestaureringen er anderledes end forudsat ved fastlæggelsen.

Om de vandløbsrestaureringer, der ikke alligevel er blevet gennemført, kan det oplyses, at kommunerne vil kunne undlade at gennemføre en fastlagt vandløbsrestaurering, bl.a. hvis kommunen ikke kan opnå tilsagn om tilskud til restaureringen, fordi de økonomiske omkostninger ved restaureringen ikke står i rimeligt forhold til dens effekt. Det betyder ikke, at vandområdet er udtaget eller på anden vis er undtaget fra vandplanlægningen. Det kan dog føre til, at der ved den efterfølgende revision af vandplanlægningen foretages ændringer, der medfører, at foranstaltningen som tidligere fastlagt ikke alligevel skal gennemføres.

Rammerne for kommunernes forvaltning og interesseafvejning efter vandløbsloven varetages så vidt muligt i vandplanlægningen. F.eks. er det kommunerne bistået af lokale vandråd, som udarbejder forslag til den del af vandplanlægningens indsatsprogrammer, som skal sikre, at vandløbenes fysiske forhold understøtter de mål, som gælder for vandløbene. Herved sikres, at lokal viden og lokale interesser inddrages direkte i planlægningen, og dermed at f.eks. kulturhistoriske interesser kan varetages allerede ved fastlæggelsen af indsatser.

Udkast til vandområdeplaner og indsatsprogram, herunder vandløbsrestaureringer, for perioden 2021 – 2027 sendes i 6 måneders offentlig høring inden vedtagelse.

./. Dansk Møllerforening har tidligere ved brev af 29. november 2019 rettet henvendelse til kulturministeren og jeg om sikring af kulturhistoriske interesser. Kulturministeren besvarede den 12. februar 2020 henvendelsen på begge vores vegne. Kopi af henvendelsen og svaret vedlægges.

På samme vis som med henvendelsen af 29. november 2019 vil henvendelsen af 17. maj 2020 fra Dansk Møllerforening, Historiske Huse og Kulturmiljøråd Fyn blive sendt til Miljøstyrelsen med henblik på inddragelse i forberedelserne af planperioden 2021 – 2027.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have